

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et Liv gjenoplevet i Erindringen; Anden Del 1842-49 (1944)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "2. og 3. Del : 1842-56", i Heiberg, Johanne Luise: *2. og 3. Del : 1842-56*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 9. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr06val-shoot-idm139696436329072/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: 2. og 3. Del : 1842-56

Saa led mig da nu, efter at jeg i fem Aar har været ude af Stand til at fortsætte mit Levnet, atter forsøge derpaa. Store Smæder, haarde Prøvelser have i disse fem Aar hjemsøgt mig. Det er nu noget stille i mit Indre. Lad mig da nu som i hine Aar fortabe mig i Fortiden for om muligt at lete Øieblikkets misnodige Storming. Naar nogle Aar ere hengaaede efter en stor Sorg, befinder vor Sjæl sig som en Baad paa Vandet, efter at den rasende Storm har lagt sig, og det er blevet Havblik; den ligger og gynger uden at komme af Stedet, thi Vinden i Seilene mangler. Saaledes gaaer det ogsaa med det oprørte Menneskebryst. Naar Stormen har faaet Tid til at begynde sig, da afløser Venndet Smærens Uro, det bliver stillere og stille i os, men Tankerne vugge frem og tilbage og have Oudt ved at komme af Stedet; de drøje sig om Et og det Samme. Vinden i Seilene mangler.

Da jeg første Gang i 1855 satte mig ned for at begynde paa mit Levnet, var det jo ogsaa for at rive mig ud af det daværende Tryk; lad mig da nu i 1864 atter forsøge det samme Middel; thi mere end nogensinde er jeg nu henvist til at leve i Erindringens Billeder. Stil Eder da nu frem for min Sjæl, at jeg levende maa kunne gjengive Eder!

MIT FØRSTE FORFATTERSKAB.

Saa meget min Sjæl end hang ved den Kunst, som jeg saa at sige fra Fødslen af blev kaaren ind i, har jeg dog aldrig i den Grad kunnet gaa op i den, at jo min uretligt bigende Sjæl bestandigt søgte Noget udenfor den, søgte at staa lydig i Virkeligheden, i Livet, og ingen Tanke var mig utaalderligere end den at fortabe mig i Illusionernes Verden og lade det virkelige Liv glide mig af Hænderne. Jeg ønskede ikke at fritages for nogen af det virkelige Livs Kampe og Anstængelser; jeg vilde kjende det alt, Oudt og Godt. Med Venndet beklagede jeg ofte, at jeg ingen Børn havde; ofte hørte jeg med Mislag En eller Anden sige: „Hvilken Lykke, at De ikke har Børn! Hvor skulde De overkomme alt dette!“ Tauldelige Tale! Hvad kan ikke Kjærligheden overkomme? Jeg har aldrig maaget Tid til det, min Lyst og Hu stod

til Heiberg følte ikke dette Savn. Naar jeg sagde: „Det var dog en Lykke at have Børn,“ da pleiede han spøgende at svare: „Nei Tak! saa hvad du dig kun om dem, og jeg gik for Lud og koldt Vand.“ Jeg tror virkelig, at han mente, hvad han sagde, og huset Savn følte i denne Retning; og dog er jeg vis paa, at havde han haft Børn, vilde disse have udgjort en stor Lyk-

5 snlighed for ham. Børn hang ved ham, og han havde et mangelt Talent til at underholde sig med dem i Leg, hvori der dog altid læs noget Bele-

rende for dem. Halvvoxe Smaa piger havde han en egen Kjerlighed for; det var den rige Mulighed, der interesserede ham i de unge Knopper; i

10 hans Comedier ere de komne til Orde i hans Trime, hans Caroline, hans Marie, hans Christine. Ganske smaa Børn har jeg rigtignok aldrig mærket, at han brød sig om. Mærkelig nok sagde ogsaa hans Moder tidt: „Jeg synes, det er en Lykke, at her ingen Børn er!“ Jeg tror, at ogsaa hun frygtede for, at de skulde fortrænge hende i vor Kjerlighed. Det var saaledes kun

15 mig, som ofte tænkte herpaa, ikke med Sorg, thi jeg vovede ikke at gaa i Rette med Gud for, hvad han havde nægtes mig, men ofte havde jeg en Følelse af, at Kvindens vigtigste Bestemmelse var det ikke blevet mig forandret at opfylde. I ikke læs Aar var det i Stilhed løbet om i mit Hoved at antage mig nogle forladte Børn. Jeg sværmede fornøiligt for denne Tanke, lagde i

20 dette Tidspunkt af mit Liv var Ønsket herom blevet saa levende, at — ja jeg undres ikke, om du, min Læser, smiler ad mig — strikkede flere Par Børnestromper til de Børn, jeg engang i Tiden haabede at læs Heibergs Til-

ladelse til at antage mig; jeg købte smaa Sølvspiseskeer til disse forventede Børn, thi jeg syntes ikke, det kunde skade at samla ind til dem tidt. Dette gjorde jeg i al Hemmelighed; Ingen vidste Noget om denne min For-

25 synlighed. Ofte sagde jeg i Spøg til Heibergs Moder: „Jeg tager dog engang 7 Børn til mig paa een Gang!“ Ved denne Tale saas hun altid ganske for-

færdet ud og sagde i comisk Alvor: „Ja det kunde ligno dig, men jeg ha-

ber da, at Ludvig er saa fornuftig at sætte sig derimod.“ — „Ja, ja,“ pleiede jeg da at svare, „det hjælper dig ikke, Børnene komme nok.“ Jeg kunde

ikke laade være at tænke paa, hvad der skulde kunne udfylde min daglige Tilværelse, min Arbeidsdrift, naar jeg engang ophøste med min Virksom-

hed ved Theatret; jeg syntes, at Intet formaandede det, uden en stor Børne-

30 flok.

Alt i mine første Ægteskabsaar 1833 skrev jeg hjem til Heibergs Moder fra vor Reise i Jylland i Anledning af den Lykke, hendes Noveller gjorde; „Du er lykkelig, der i de ældre Aar, efter at have levet et helt Liv fuldt ud,

35 pludselig udvikler et Talent, der ganske kan udfylde din Tid. Hvad vil der blive af mig, naar jeg kommer i din Alder? Den Kunst, som nu optager